Hoofdredacteur: Dr. A. Cornelissen. Redactie Secretaris: Th. van Steen.

*

Administratie-Secretaris:
P. J. VRIENS
St. Annaplein 21, Tilburg

HERSTEL

Berichten, mededelingen en ingez. stukken te zenden aan de Redactie-Secretaris, Groenewoudscheweg 156, Nijmegen.

Belangstellenden buiten de Arbeidersbeweging kunnen zich abonneren.

14-DAAGS ORGAAN VAN DE R.K. ARBEIDERSBEWEGING IN BEVRIJD NEDERLAND

1 DECEMBER 1944 * * NUMMER 2

MANIFEST

van de Roomsch Katholieke Arbeidersbeweging aan de Bevolking in bevrijd gebied.

Wij Roomsch-Katholieke arbeiders, leden van het R. K. Arbeidersverbond, in 1941 door den vijand ten gronde gericht, maar herrezen en weer in actie, voelen het als een behoefte u, die met ons geleden en gestreden heeft tegen de knechting en het onrecht, het volgende te zeggen.

Ons hebben de bange jaren der bezetting, de zoo zware weken van den strijd, de branden, welke dagenlang woedden, de verliezen aan menschenlevens, welke wij, als gevolg van den oorlog hebben te betreuren en de ruïnes, welke een zoo sombere taal spreken, duidelijker dan ooit tevoren geleerd, dat eendracht noodig is.

Beter dan voorheen beseffen wij, dat het onze, uwe en ons aller plicht is de handen ineen te slaan.

Wij wezen onze leden reeds op hun taak van dienstbaarheid aan de algemeene zaak en wij zullen daarmede niet ophouden. Elke gelegenheid daartoe grijpen wij aan, hetzij het kleine, hetzij het groote zaken betreft.

Ons volle aandeel in de ontzaggelijke taak welke ons volk wacht, willen wij nemen en met Gods onmisbare hulp volbrengen.

In het verleden zijn wij in veel tekort geschoten; in de toekomst hopen wij blijk te geven van grooter trouw aan onze beginselen.

Velen, die vroeger lid waren, schaarden zich reeds weder onder onze gelederen.

De weg, welken wij als Katholieke sociale organisatie hebben te volgen, ligt, beschenen door de groote beginselen van onze Katholieke wereld- en levensbeschouwing, klaar voor ons open: Sociale rechtvaardigheid en liefde met al de consequenties, plichten en rechten welke daaruit voor den arbeider jegens den werkgever, de maatschappij en het volk voortvloeien. Die beginselen schonken aan ons verbond het aanschijn, daarin vindt het zijn rechtvaardiging, daarin ligt ook zijn waarde voor de nationale zaak en die beginselen zullen wij propageeren en beleven met volle overgave van onze persoon en naar ons best vermogen.

Christus *èn* Nederland.... dat is ons devies. Niet: Christus *óf* Nederland, want dat is een onmogelijke keuze voor ons.

Katholiek *èn* Vaderlander.... dat is ons standpunt. Niet: Katholiek *óf* Vaderlander, want als trouwe zonen van onze Kerk zijn wij tevens trouwe zonen van ons Vaderland.

Aan God danken wij alles, ook dat dierbare stukje land aan de zee tusschen Dollard en Schelde. Het is dan ook Gods wil, dat wij ons land dienen. Godsliefde sluit Vaderlandsliefde niet uit, maar vormt daarvan den meest hechten grondslag.

Zoo verstaan wij onze taak en zoo gaan wij aan den arbeid.

Wij willen een nieuwe wereld, waarin de arbeider niet opnieuw, gelijk in het verleden, het slachtoffer wordt. Daarom willen wij, in samenwerking met al degenen, die deze idealen met ons deelen (en wij hopen, dat dit er velen zullen zijn en dat de hoopvolle voorteekenen voor zulk een samenwerking niet zullen bedriegen).

Hervorming van het eigendomsrecht,

dat niet de dekmantel mag zijn van egoïsme, maar ten dienste van individu en gemeenschap beide gebruikt moet worden. Geen willekeur van den bezitter, geen economische dictatuur van enkelen, maar ook niet opheffing van den particulieren eigendom.

Hervorming van de verhouding tusschen arbeid en kapitaal.

Geen onrechtvaardige aanmatiging van het kapitaal noch onrechtvaardige aanmatigingen van den arbeid, maar aan elk een rechtvaardig aandeel in de vruchten van beider eendrachtig samenwerken.

Hervorming van de structuur der maatschappij,

waarin arbeid en kapitaal, door onderlinge samenwerking in bedrijf- en beroepschappen, zoowel het groepsbelang als het algemeen belang dienen. Geen hebzucht van enkelingen of egoïsme van een klasse noch staatsalmacht, maar de gulden middenweg van gebonden vrijheid en redelijk gezag, van zelfstandige eigenwerkzaamheid der maatschappelijke groepen en leidend oppertoezicht van den Staat.

Wij willen een nieuwen geest in het persoonlijk leven, in het gezin, in de maatschappij, in den staat en in de gemeenschap der volkeren.

De geest maakt levend en daarom moet een hernieuwing van den geest der menschen voorafgaan aan het herstel der maatschappij.

Deze geest, welke de nieuwe instellingen moet bevruchten, is de geest van het Christendom en daarom *willen wij een terugkeer naar de waarheid van Christus' leer,* welke ook de grondwet behoort te zijn van het sociale, politieke, nationale en internationale leven.

Ver is de wereld van deze leer afgedwaald; lang is daarom de weg naar die nieuwe orde; maar daarom juist willen wij niet wachten en daarom ook zetten wij al onze krachten in.

Communiqué van de KatholiekeArbeidersbeweging in Herrijzend Nederland.

In een op Vrijdag 24 November te Tilburg gehouden vergadering van bestuurders der Katholieke Arbeidersbeweging, welke zeer druk bezocht was, werd overgegaan tot de stichting van het R. K. Werkliedenverbond voor het bevrijde gebied. De leiding werd in handen gelegd van bestuurders in stands- en vakorganisaties, en heeft de bevoegdheid uitbreiding te geven aan haar samenstelling.

De Katholieke Arbeidersbeweging in „Herrijzend Nederland", stelt zich ten doel de behartiging van de godsdienstig-zedelijke, cultureele en sociaal-economische belangen der arbeiders.

In het centrale blad „Herstel" zal regelmatig voorlichting gegeven worden, omtrent de dringende vraagstukken betreffende de Katholieke Arbeidersbeweging en geheel de maatschappelijke orde.

De centrale leiding is gevestigd te Tilburg, aan het St. Annaplein No. 31.

In aansluiting hierop dient te worden vermeld, dat in het raam van de R. K. Arbeidersbeweging wederom is opgenomen, het Nationaal Verbond „De Jonge Werkman", hetwelk de katholieke jonge arbeiders van 17 tot 23 jaar organiseert.

OPROEP!

De Katholieke Arbeidersbeweging in bevrijd gebied roept U allen, hoofd- en handarbeiders, op, tot gezamenlijken eensgezinden arbeid in den nieuwen tijd!

Op: VOOR de veiligheid van Uw godsdienstige en zedelijke belangen;
VOOR Uw geestelijke vrijheid;
VOOR bestaanszekerheid van U en Uw gezin;
VOOR arbeid, arbeidsvrede, arbeidsvreugde en medezeggingschap in het bedrijf;
VOOR behoorlijke loonen, ouderdomsverzorging, ziekte-, invaliditeits- en pensioenregeling; behoorlijke vacantieregeling met loon en toeslag e.a.

Op: met bereidheid tot de grootst mogelijke samenwerking voor Uw eigen sociale nooden.

DAAROM:

NU de hoofden koel;
de harten warm;
de handen uit de mouwen;
NU gij in Uw eigen organisatie,
IN HERRIJZEND NEDERLAND!

DE VRIJWILLIGERS EN HUN OUDERS

Het doet goed, als men die jonge kerels spreekt met hun aanstekelijk enthousiasme, hun beslistheid en onvervaardheid, de vrijwilligers, die oordeelen, dat wij niet alleen bevrijd mogen worden, maar naar vermogen moeten zorgen, dat ons volk zichzelf bevrijdt en die daarom dienst genomen hebben bij het leger. Wat een hemelsbreed verschil tusschen deze Nederlanders en een zeker soort vrijwilligers, waarvan de kranten, jaar in jaar uit, door woord en beeld ons hebben verhaald. Reeds van de gezichten en wijze van optreden kan men aflezen, dat hier twee werelden tegenover elkander staan.

Wij geven hun onze beste wenschen mede en de verzekering, dat wij voortdurend in gedachten bij hen zullen blijven. Maar al te goed beseffen wij het offer, dat zij brengen door den nauwelijks bevrijden vaderlandschen bodem te verlaten, terwijl zij niet zeker weten, of niet nog grooter offer van hen door het Vaderland gevraagd zal worden. Ook het offer, dat hun ouders moeten brengen, is zwaar en des te grootscher is de houding der vaders en moeders, die, — en dan denken wij in het bijzonder aan de zwaar getroffen plaatsen, — blijmoedig de toestemming gaven, dat hun zoon vertrekt.

Zij blijven achter, misschien huizend in een bunker of onder vreemden, zonder eigen woning en wellicht na reeds andere kinderen door den dood te hebben verloren, maar ook zij zijn vrijwilligers, waarop wij trotsch mogen gaan en hun namen verdienen in één adem met dien van hun kind genoemd te worden. Ook zij brengen een offer, zoo zwaar, dat het niet nog onnoodig verzwaard mag worden, zeker niet door hun eigen zoon. Wij bedoelen, om het precies te zeggen, dat zij, om de reeds genoemde redenen, maar bovenal omdat het natuurlijke rechten betreft, gekend behooren te worden bij den stap van hun kind. Het gezin is ook een soort vaderland en het is een innerlijke tegenstrijdigheid, wanneer men aan den roep van het groote vaderland gehoor geeft, terwijl men de rechten van het ouderlijk gezag òf bagatelliseert òfwel geheel over het hoofd ziet.

Wie heengaat zonder zijn vader of moeder volledig in alles te hebben erkend, maakt hun offer onnoodig zwaarder en misdoet tegen een plicht, welken hij had eer hij plichten had jegens zijn volk. In den vreemde zal de gedachte, dat hij ook tegenover zijn ouders zijn plicht deed tot het laatste toe, hem een steun zijn in oogenblikken van heimwee en temidden van den strijd.

Open brief

van het Bestuur der R.K. Arbeidersbeweging aan de Communistische Partij Nederland.

Wij hebben vernomen van de verregaande eischen, welke u gemeend heeft ter kennis van het Militair Gezag te moeten brengen en welke o.m. het bezetten van overheidsbetrekkingen door communisten betreft.

Niet de inhoud van die eischen noopt ons tot het schrijven van dezen Open Brief. Zij zijn zoo verregaand, dat zij zichzelf veroordeelen en overigens, zij zijn niet aan ons gesteld en behoeven dus niet door ons beantwoord te worden.

Iets anders dwingt ons tot dit protest. Gij hebt de Nederlandsche arbeiders in het algemeen en daarmede ook ons, Roomsch-Katholieke arbeiders in uw actie, welke gevoegelijk agitatie genoemd kan worden, betrokken en daaraan ontleenen wij het recht, wat voor ons tevens beteekent, dat wij den plicht hebben, tot spreken.

Gij, communisten, toch hebt verklaard, uzelf als de aangewezen partij en de éénige instantie te beschouwen, welke namens de geheele Nederlandsche arbeiderswereld kan optreden. Want, aldus uwe motiveering, het is tenslotte de C.P.N. en zij alléén geweest, welke tijdens de jaren der bezetting, het verzet tegen den vijand heeft gevoerd, daaraan leiding heeft gegeven, terwijl de overige groepen van arbeiders zich daarbij hebben aangesloten of overeenkomstig uw richtlijnen hebben gehandeld. Tegen deze voorstelling van zaken, waaruit opnieuw uw oude idee aan den dag treedt, dat slechts de communistische arbeider „bewust" is en de rest geen zelfstandigheid van oordeel en optreden heeft, verzetten wij ons op grond van de feiten.

In Nederland hebben de Roomsch-Katholieke arbeiders, — van de andere niet-communistische groepen behoeven wij hier niet te spreken, — ruimschoots hun aandeel in de verzetsbeweging genomen en dat deden zij overeenkomstig en uit kracht van hun eigen, katholieke beginselen, welke ten eenen male in strijd zijn met de communistische. Vóór 1940 gingen de Roomsch-Katholieke arbeiders hun eigen weg, voorgeschreven door hun eigen beginselen en uitgestippeld door hun eigen leiders. Zoo deden zij ook in de jaren 1940—1944. In die periode zijn zij, ook na de opheffing van hun verbond in 1941, hun voormannen niet ontrouw geworden en hadden zij allerminst behoefte aan andere leiders. Wij kunnen u de verzekering geven, dat hun vertrouwen in eigen mannen na den roemrijken ondergang van het Werkliedenverbond, niet verminderd, maar juist vermeerderd is en dat hun geloof in de nationale gezindheid der Communistische Partij Nederland en haar leiders altijd miniem is geweest en ook tijdens de bezetting zoo is gebleven. Daarvoor bestonden redenen genoeg. Uw internationalisme is er één van.

Wij ontkennen niet, dat ook de communisten gestreden hebben tegen den vijand en offers hebben gebracht, doch wel wijzen wij, als in strijd met de feiten en in strijd met hetgeen op voorhand uit de tegenstelling tusschen uwe communistische en onze katholieke wereld- en levensbeschouwing af te leiden is, af, dat onze arbeiders leiding noodig hadden, die bij de communisten zochten en zoo, als leden van de communistische ondergrondsche beweging, illegaal werk hebben verricht. Dat zij illegaal werk hebben verzet, deden zij uit andere beginselen en zooals zij dit verricht hebben en wat zij daarmede beoogden, kwam uit andere motieven voort.

Door uw voorstelling, dat de communisten de leiding hadden, schuift gij de Roomsch-Katholieke arbeiders beginselloosheid in de schoenen en legt gij hun verloochening van hun principes ten laste en daartegen protesteeren wij.

Wij protesteeren nog tegen iets anders. Gij argumenteert, dat gij, omdat gij vooraan stond in het ondergrondsch verzet, ook thans recht hebt vooraan te staan bij het stellen van eischen. Gij schijnt daarmede te suggereeren, dat alleen illegaal werk, d.i. sabotage, actief verzet, overvallen e.d., de titel kan zijn, waarop in het herrezen Nederland iemand mag meespreken. Gesteld, dat deze bewering hout sneed, ook dan behoeven, gelijk gezegd, de Roomsch-Katholieke arbeiders, gezien het aandeel in dit soort verzet, u nog niet als hun eenige vertegenwoordigers te erkennen en kunt gij u niet als de rechtmatige vertolkers van hun wenschen opwerpen, maar mogen de Roomsch-Katholieke arbeiders er aanspraak op maken, een eigen geluid te laten hooren, op plaats en tijd en op de wijze, waarop hun dit juist en gepast voorkomt. Maar afgezien daarvan, wij bestrijden, dat alleen dit soort illegale actie en niet ook het verzet met geestelijke middelen een burger van het democratische Nederland medezeggenschap in de zaken van het bestuur van land, provincie en gemeente waarborgt. Welke waardeering wij ook hebben voor den strijd met de wapenen en hoe groot onze bewondering ook is voor menig bravourstukje, waarbij de revolvers gereed gehouden of gebruikt moesten worden, wij zijn niet zoo eenzijdig ingesteld, dat wij daarnaast niet nog ander illegaal werk van niet minder groot belang erkennen. Wij weten, dat ook in andere kringen dan de uwe aan het begrip illegaal werk dezelfde beperkte, al te beperkte zin, als gij eraan geeft, wordt toegekend en dat gij dus niet alleen staat in uw even boude als onjuiste bewering, dat alleen gewapende actie recht geeft, zich thans te laten gelden. Maar een dwaling wordt nog geen waarheid, als meer dan één ze verkondigt.

Wij houden daarom dit staande: Wie zijn plicht deed en zich als een goed vaderlander gedroeg, heeft daarmede het recht, zijn stem te laten hooren en behoeft er geen genoegen mede te nemen, wanneer anderen vóór hem gaan staan.

Tenslotte nog dit. Het was de tactiek der nationaal-socialisten, elke sabotage als het werk der communisten te brandmerken. Wij herinneren aan het klassieke voorbeeld van den Rijksdagbrand, door hen zelf aangestoken, maar op rekening der communisten geschreven. In die lijn lag het, dat de moffen in ons land niet ophielden bij elke arrestatie en executie ons te verzekeren, dat er sprake was geweest van een communistische actie. Niemand geloofde die verklaringen evenmin als iemand geloof placht te schenken aan andere beweringen van de moffen. Daarvoor was hun propagandamethode te doorzichtig, vooral voor ons, nuchtere Nederlanders.

Wat doet gij nu echter? Gij neemt die methode over en maakt u aan dezelfde propagandaleugen schuldig. U begrijpt, dat wij, evenals de rest der niet-communistische arbeiders, ons, evenmin als tijdens de bezetting door de beweringen der moffen, thans door uw verzekering laten misleiden. Dat spreekt vanzelf en met het constateeren van die vanzelfsprekendheid eindigen wij.

Het Bestuur der
R. K. Arbeidersbeweging.

De Katholieke arbeidersbeweging verrezen

Toen in 1941 de verrader Woudenberg, geholpen door Duitse bajonetten, zich vergreep aan de Katholieke Arbeidersbeweging, stond het voor elken bestuurder dier beweging vast, dat dit vergrijp tevens het tijdelijk einde der katholieke beweging zou zijn. Elk bestuurder had reeds lang voordien voor zich zelf en vanzelfsprekend in onderling overleg met z'n collega's uitgemaakt, dat hij aan Woudenberg en zijn trawanten elke dienst zou weigeren.

Het schip dat Katholieke Arbeidersbeweging heette, werd alzo door de eigen bemanning tot zinken gebracht.

De lading van dit schip was kostbaar, en het gemis hieraan werd tijdens de jaren 1941 t.m. 1944 danig gevoeld. Als we van het verlies balans opmaken, dan verdween:

één cenakel van godsdienstige, zedelijke en sociale vorming;
één school van georganiseerde apostolische kracht;
één machtig wapen dienstbaar bij de lotsverbetering der arbeiders;
één centrale van zelfhulp en onderling dienstbetoon;
één lazareth van hulp in de nood;
één bron van standsverheffing en culturele werkzaamheid.

Dit alles en meer ging verloren.

Wat bleef, dat was de kameraadschap, dat was de liefde voor de zaak; dat was het voortleven van de beweging ontdaan van zijn oude luister en beroofd van zijn kostbare hulpmiddelen.

Na 3½ jaar staan echter de bestuurders en de oude getrouwen klaar om het schip dat ze met eigen hand lieten zinken, weer omhoog te vijzelen. En thans reeds kan gezegd worden, dat dit schip fraaier, krachtiger en moderner te voorschijn zal komen dan ooit tevoren.

Het werk van herstel en opbouw kan en moet nu beginnen.

Bij de opbouw van de nieuwe beweging constateren wij dat de geest der beweging bij duizenden is blijven leven, en dat alleen de hulpmiddelen welke iedere tot krachtige-actie-opwekkende-beweging behoeft, verdwenen zijn. Wij treuren daar niet meer over, integendeel, bij allen bestaat slechts één verlangen, in eendrachtig samengaan de oude hulpmiddelen zo spoedig mogelijk aan te schaffen en waar nodig te vernieuwen en bruikklaar te maken voor de „nieuwe tijd".

Indien we bij de opbouw goed rondzien, dan valt ons op dat we materieel slechts enkele onderdelen van het oude schip mochten behouden.

Zeker, wij geven toe dat de waarde, vergeleken met het verloren gegane, slechts te vergelijken is met enige balken en splinters, maar bij de opbouw kan dit materieel hoe gering ook, van pas komen.

Moreel gezien zijn de materialen, de bouwstenen nodig voor de heropbouw, voor 't grijpen. We bedoelen de kracht, en de trouw aan de katholieke arbeidersbeweging, welke ondanks vervolging en terreur bij duizenden en duizenden is blijven voortleven.

Uit de kerkvervolgingen van vroeger dagen weten we, dat het bloed der martelaren, 't zaad der christenen betekenden.

Ook de vervolging der katholieke sociale beweging, de knechting en uitsluiting van haar leiders zal, daar kunnen onze tirannen zeker van zijn, nieuwe groeikracht geven aan de katholiek sociale actie in 't algemeen, en aan de katholieke arbeidersbeweging in 't bizonder.

Onze Werkliedenvereniging, jonge werkman, vrouwenorganisatie, vakbonden en instellingen vormen straks samen de onverzettelijke en principieel gerichte katholieke arbeidersbeweging, welke plaatselijk en landelijk zo veel mogelijk samenwerking zocht met de andere sociale richtingen in onze samenleving.

Goddank, de vervolging is voorbij. Eenieder doet wat hem te doen staat.

We trekken op in eenheid. Eenheid in 't mogelijke, en verscheidenheid in 't onvermijdelijke.

Het grote kind.

Men heeft de arbeider wel eens het grote kind genoemd, en inderdaad wanneer men bereid is, dit goed te verstaan is dit een typering die dunkt mij, aanvaardbaar is.

Het kind staat ongerept en zuiver in het leven — het is opvoedbaar en moet geleid worden — een kinderhart is gul en blijmoedig; een kinderlach werkt aanstekelijk — en een kinderhand is gauw gevuld — het kind is openhartig en heeft niets achter de hand.

Ja, de arbeider is een groot kind.... Ik denk aan Doruske Timmer van Antoon Coolen, die in zijn klein wereldje van dorpstimmermanneke — en vader van zijn 12 kinderen — een kind is, maar juist daarom zo onwrikbaar sterk in al de rampspoeden van het leven. Wat schijnbaar stabiel is, is in werkelijkheid labiel. Wat zich zelf broos en klein weet, vertrouwt des te meer op Gods vaderlijke almacht.

Zo schreef Chesterton over Sint Franciscus — toen deze door zijn vader Pietro Bernadone van de keldertrap werd gesmeten, heeft Franciscus een saltomortale gemaakt — die hem — zij het dan maar voor 1 moment — de wereld op zijn kop heeft doen zien. Toen zag Franciscus de wereld zo als ze was, n.l. al die soliede, zware menselijke bouwwerken, zag hij toen niet in massieve rust staande in de aarde — maar even zag hij al die menselijke sterkte — hangend — dus zeer labiel.

De arbeider heeft geen zekerheden — geen soliede geldbeleggingen — heeft geen bezit dan zijn kinderrijkdom — waaraan hij zijn eretitel proletariër dankt — de arbeider is er zelfs niet zeker van of zijn handen — zijn enig kapitaal — morgen niet gedevalueerd of waardeloos zullen zijn in het productieproces — hij is niet zeker van de dag van morgen — hij denkt maar liever niet aan de oude dag, die voor hem meestal een zorgendag is.

Maar juist deze materiele ongebondenheid, maakt hem rustiger en ontvankelijker voor Gods Voorzienigheid, dit is het onafhankelijke, onsterfelijke optimisme, wat hem zo dicht brengt bij Gods Vaderhart — en hierdoor weet hij zich *Kind* van God, zoals geen ander staat hij zuiver tegenover deze eerste levenswijsheid,'t mysterie van de doopvont.

De arbeidersstand heeft die onsterfelijke, natuurlijke leefkracht, die Käthe Kolwitsch zo prachtig schetste, als zij in een van haar pentekeningen een troepje arbeidersmannen en vrouwen tekent die voor een distributiekantoor in de rij wachten, dan ligt er een sfeer van barre zorg en armoede over dit schamel troepje mensen, maar toch — er staat ook een zwangere vrouw in de rij — de vruchtbaarheid, de vitaliteit ondanks alle misère.

Zo schetste Toorop ons apostelkoppen — zo van het werk weggelopen — arbeiderskoppen, kinderlijk open en toch stoer. Onafhankelijk van de wereld, bewust afhankelijk van God, zo spreekt ons deze zekerheid aan, die oneindig ver ligt boven de zekerheden van solied bezit.

Zo ziet Kuyle het grote Kind in zijn gedicht „Broeder, met je blije gezicht", met zijn lach in de hitte van de dag en van Duinkerken als hij van de zeelui zegt: „En al is hun geweten een scheepsruimte ruim, niet één heeft er één keer gelogen. En Jezus sprak: „Laat de Kinderen tot Mij komen en verhindert hen niet."

En Jezus sprak ook: „Wee, wie deze kleinen ergernis geeft."

Niet twee, maar tien.

Het gebeurde in Londen tijdens dezen oorlog. Een katholiek priester was in gesprek met een Nederlander van hooge positie. Deze laatste, niet-Roomsch, informeerde, of wij één of twee Aartsbisschoppen hadden; hij dacht twee. De Roomse geestelijke gaf ten antwoord: „Neen, wij hebben er maar één, maar die telt voor tien!"

Het zoogenaamde isolement der katholieken.

De kwestie, welke wij de vorige maal aan de orde stelden, n.l. de R. K. Arbeidersbeweging en de nationale gedachte, kan ook van een ietwat andere zijde belicht worden. In het vorige nummer van dit orgaan hebben wij, in positieven zin, aangetoond, dat een katholiek niet trots, maar juist uit hoofde van zijn katholiek-zijn 'n goed vaderlander is Dat ons niettemin, hoewel tegen deze stelling geen steekhoudende argumenten kunnen worden aangebracht, toch nog steeds ten laste wordt gelegd, dat wij ons isoleeren, heeft twee redenen. Aan den eenen kant ligt de oorzaak daarvan bij ons. Onze daden waren niet altijd in overeenstemming met onze leer en daarmede gaven wij onze tegenstanders aanleiding tot de op zichzelf onjuiste, maar psychologisch verklaarbare bewering, dat een wereld- en levensbeschouwing, waarvan de aanhangers zich in zoo menig opzicht niet onderscheiden van andersdenkenden, maar even groote tekortkomingen vertoonden, niet van het hooge idealistische gehalte kan zijn, dat er aan toegeschreven wordt. Het is immers menschelijk, de gebreken en fouten van de leden eener religie, vereeniging of beweging als gebreken en fouten van die religie en als bewijzen van de innerlijke zwakte dier vereeniging of beweging aan te merken.

De tweede oorzaak ligt bij onze critici. Een der grootste kwalen van onzen haastigen, onrustigen tijd is, dat men zich al te weinig moeite geeft om de kwestie, waarover het gaat, zuiver te stellen en de begrippen scherp te bepalen. De moderne mensch voelt meer voor leuzen en hij is al tevreden, wanneer hij „zoo ongeveer" weet, wat bedoeld wordt. Wij hebben vier jaren van nabij kunnen gadeslaan, hoe het nationaal-socialisme in leuzen zijn kracht heeft gezocht en zich erop specialiseerde, uit die hedendaagsche oppervlakkigheid munt te slaan.

Het zou overigens een vergissing zijn te meenen, dat het propagandaministerie van Goebbels en zijn politieke reclame-specialisten een uitzonderingspositie innamen. De advertentie-kunst bijv., waarvan wij in kranten en op schuttingen, in woord, beeld en lichtinstallaties verplicht waren te genieten, is van deze tactiek al evenzeer een uiting. Het geheele peil van ons denken is afgezakt en overal ontmoet men, ook nu het nationaal-socialisme den weg van alle dwaling is gegaan en deze meteoor, na een kortstondige schittering bezig is in het duister van een eindelooze ruimte te verdwijnen, dezelfde slagzinnen.

Het woordenspel, — want iets anders is het niet —, met termen als isolement, sectarisme, afzijdigheid e.d. bewijst, dat zij gelijk hebben, die in het nationaal-socialisme, communisme en andere bewegingen symptomen zien van een algemeene mentaliteit, van den hedendaagschen tijdgeest. In de pauselijke encyclieken kan men lezen, hoe Rome verband legt tusschen de verschillende dwalingen. Men vergelijke bijv. eens de encycliek van Pius XI over het nationaal-socialisme (Mit brennender Sorge) en die andere van denzelfden Paus over het communisme (Divini Redemptoris). Werkelijk niet bij toeval verschenen beide encyclieken tegelijkertijd. En zoo zijn er tal van voorbeelden en uitspraken aan te halen, waaruit kan worden afgeleid, dat er voor de pausen epidemische dwalingen bestaan, waaraan veel meer menschen lijden dan een bepaalde groep, welke zeer in het bijzonder met de kwaal behept is. Zoo gelooven wij, dat de nationaal-socialistische verheerlijking van de leuze ook buiten den kring van de nationaal-socialisten grooten aanhang heeft. Hoevelen toch, die felle tegenstanders zijn van dit systeem, stellen zich er mede tevreden, als zij ongeveer weten, wat bedoeld wordt en hoevelen gooien er niet, zooals een populaire uitdrukking luidt, met de pet naar. Als zij maar weten, dat het tusschen twaalf en één is, vragen zij niet verder en informeeren niet, hoe laat de klok precies wijst, vier of vijf minuten over half één. Ook de term „isolement" is een leuze geworden in dezen zin.

Legt men de bewering, dat wij, katholieken, ons isoleeren, onder de loupe, dan blijkt, dat onze critici ons iets verwijten, wat zij zelf, ja, wat iedereen doet, die overtuigd is, dat hij de waarheid heeft. Zij beschuldigen ons van iets, wat heel redelijk is en volkomen in de lijn ligt van het gezonde denken. Immers, wie voor zichzelf er niet aan twijfelt, of zijn zienswijze is de juiste, houdt daaraan vast, ook wanneer anderen met hem van meening verschillen. Twee partijen, welke ieder een eigen standpunt innemen en elkander niet kunnen overtuigen en dus niet tot elkander kunnen komen, kan men, wanneer zij eerlijk van de juistheid van haar zienswijzen overtuigd zijn, er toch niet een verwijt van maken, dat zij koppig zijn en zich „isoleeren".

Wij, katholieken, eerbiedigen het, wanneer andersdenkenden hun levensvisie niet verloochenen. Goede trouw wordt door ons niet aangerand. Maar omgekeerd hebben wij 't recht van anderen te verwachten, dat zij op hun beurt eerbied hebben voor onze wereld- en levensbeschouwing. Wil men met alle geweld in dit verband van isoleeren spreken, dan mag men niet alleen aan de katholieken verwijten, dat zij dat doen, maar moet men dat ook den anderen ten laste leggen.

Overigens, in plaats van isolement kan men beter spreken van beginseltrouw, eerlijke overtuiging, welke men niet wil verloochenen of van zelfrespect, dat vraagt, dat men zichzelf blijft. Nu kunnen wij niet inzien, waarom hier niet zou moeten gelden: Gelijke monniken, gelijke kappen, d.w.z. waarom men de katholieken anders beoordeelt dan hun critici, die hetzelfde doen. Wie ons verwijt, dat wij ons isoleeren, voeren wij onzerzijds tegen, dat zij zich isoleeren en dat hier de pot den ketel verwijt, dat hij zwart is.

Daar komt nog iets bij. Men kan op verschillende wijze zeker zijn van iets. Men kan voor zichzelf, subjectief, de vaste overtuiging bezitten, dat men de waarheid heeft en men kan bovendien de objectieve zekerheid hebben, dat hetgeen men aanhangt, de waarheid is. Nu hebben wij, katholieken, die laatste zekerheid; wij weten met onfeilbare zekerheid, dat onze wereld- en levensbeschouwing de juiste is. Dat is niet onze verdienste en vormt geen reden om ons daarop te verhoovaardigen of om op anderen, die een dergelijken vasten grondslag missen, neer te zien. Maar het feit ligt er, dat alleen de katholieke godsdienst, met uitsluiting van elken anderen, voor den katholiek de meest volstrekte waarheid inhoudt.

De katholiek weet verder, dat alleen de oplossing, welke Rome voor de huidige crisis geeft, tot een succes kan voeren. Daarom staat voor hem als een paal boven water vast, dat de wereld zonder toepassing der Encyclieken tot ondergang voorbestemd is, maar, indien de Encyclieken gaaf en volledig worden aanvaard en opgevolgd, een nieuwe dageraad in de geschiedenis der menschheid zal aanbreken.

Wij betreuren het oprecht, dat niet iedereen deze overtuiging is toegedaan; wij betreuren dat, omdat de waarheid recht heeft op algemeene erkenning en omdat de menschheid, door te volharden bij eigen zienswijze, zichzelf benadeelt. Wij zullen niet ophouden, met alle beschikbare middelen propaganda te maken voor onze ideeën om ze zoo spoedig mogelijk gemeengoed van allen te maken. Gedachtenwisselingen met andersdenkenden zullen wij niet mijden; misverstanden en wanbegrippen omtrent onze idealen zijn er helaas teveel en kunnen op die wijze uit den weg worden geruimd.

Wij weten, hoe onbekendheid onbemind maakt. Waar het kan, zijn wij genegen met andersgezinden samen te werken op concrete punten. Maar onze beginselen verloochenen wij niet, mogen wij niet verloochenen.

In plaats van erover te klagen, dat de katholieken voet bij stuk houden en alle middelen gebruiken, welke voor de handhaving en verspreiding van hun beginselen noodig zijn, is er voor iedereen reden zich erover te verheugen, dat wij geen weerhanen willen zijn, maar 'n vaste lijn volgen.

De Paus spreekt.

„Dat soort van beschaving, dat lijnrecht in strijd is met de heilige leer en wetten der Kerk, is alleen maar als een schijnbeeld en een leege, inhoudlooze naam van beschaving te beschouwen". (Leo XIII in de encycliek Inscrutabili van 1878).

„Inderdaad, de eenige moraal welke de vrijmetselarij aanvaardt, en waarin het opgroeiend geslacht volgens haar gevormd moet worden, is de zgn. leekenmoraal, de onafhankelijke, de vrije moraal, d.w.z. een moraal zonder eenige godsdienstige gedachte.... Overal waar die moraal vrijer haar invloed kon doen gelden, overal waar het christelijk onderwijs zijn plaats moest ruimen, daar verdwenen spoedig goede en reine zeden, daar kwamen monsterachtige theorieën in zwang, daar steeg misdadige overmoed ten top." (Leo XIII in de encycliek Humanum genus 1884).

„Onze moderne menschheid heeft bij de dwalingen van het verleden nieuwe waandenkbeelden en valsche theorieën gevoegd en die dwars tegen alles in tot zulke uiterste consequenties doorgevoerd, dat er slechts verwarring en vernietiging uit volgen kon." (Pius XII in de encycliek Summi pontificatus 1939).

„Het is een feit, door de geschiedenis van vroegere eeuwen bevestigd, dat alles wat in den staat het krachtigst kan bijdragen tot het algemeen welzijn, alle nuttige instellingen, in het leven geroepen tegen den willekeur van vorsten, die de belangen van hun volk slecht behartigen, alles wat de staatsoverheid er van kan weerhouden zich al te onberaden in te dringen in de zaken der gemeentes of van het gezin, alles wat er toe bijdraagt om de eer van de menschelijke persoonlijkheid hoog te houden of de rechtsgelijkheid van alle burgers te handhaven, te danken is ofwel aan het initiatief van de Kerk, of door haar steeds is begunstigd en gehandhaafd." (Leo XIII in de encycliek Immortuale Dei 1885).

ACTUALITEITEN

LOONSTOP - PRIJSSTOP

Wanneer wij ons neerzetten, om over bovenaangeduid onderwerp het een en ander in dit orgaan weer te geven, dan zit de bedoeling voor te trachten deze zaak vooreerst te bekijken in 't licht van het algemeen belang en vervolgens in dat van het arbeidersbelang.

Om bij voorbaat elk misverstand uit te sluiten, dient te worden gezegd, dat de loonstop en de prijsstop twee belangrijke factoren zijn die bij goede handhaving kunnen medewerken om een inflatie te voorkomen.

Wat inflatie in haar gevolgen betekent, behoeft niet nader uiteengezet te worden. Meer dan voldoende is het er op te wijzen, dat Duitsland, dat een keer een inflatie heeft doorgemaakt, nog liever een nieuwe oorlog riskeerde, dan nog eenmaal het spook der inflatie over zich heen te laten komen. Straks zal men daar met een verloren oorlog en een tweede inflatie te maken krijgen, maar dat raakt ons niet althans niet direct, doch het wordt alleen maar aangevoerd om weer te geven, wat een catastrofe, inflatie voor een land is. De loonstop en de prijsstop, door de Duitse bezetters ingevoerd, en ook nu nog tijdelijk door de huidige bewindvoerder overgenomen in opdracht van de Nederlandse regering, is op zich wel een goede maatregel, maar dan had de prijsstop in de achter ons liggende 4 jaren moeten functioneren zo als dit met de loonstop het geval is geweest en nu nog is. Wanneer men bij moeder de vrouw te raden gaat, en haar vraagt: „Wat waren de winkelprijzen voor de oorlog en wat zijn de distributieprijzen nu?", dan zal het antwoord zijn dat vlees, boter, aardappelen, groenten, fruit, brood, melk, eieren, schoenen, dekking, kleding enz. enz. minstens een 40 procent in prijs zijn gestegen. Gerekend wordt hierbij vanaf de tijd, toen de verordening van de loonstop en prijsstop tegelijk in werking traden.

Welnu, het valt buiten de inflatie, wanneer de loonstop zo wordt uitgelegd en toegepast, dat deze in overeenstemming wordt gebracht met de prijsstop en dus nog beneden de maat blijven indien de lonen met 30 procent zouden worden verhoogd en dan moet er anderzijds nog streng de hand gehouden worden, dat de prijsstop goed en konsekwent blijft functioneren.

Geschiedt dit niet, dan heeft dit tot gevolg, dat bovengenoemde prijsstop grote winsten bezorgt aan de kapitaalbezitters en de arbeiders wederom de dupe zijn. Wij dienen nu toch meer dan ooit te komen, tot een eerlijker verdeling van de gemeenschappelijke maatschappelijke rijkdommen en de afstand tussen bezitters en bezitlozen moet veel dichter naar elkander worden toegehaald.

Dit is een eis van christelijke gerechtigheid en liefde, waaraan met krachtige hand moet worden gewerkt.

Men kan opwerpen dat die scheve verhoudingen tussen loon- en prijsstop er ook al was tijdens de Duitse bezetting en dat is juist, maar *toen* kon men zich niet uiten, daar er dan *concentratiekamp* en dergelijke op stond.

Het feit, dat meerdere werkgevers en werkgeversorganisaties zoals b.v. in Nijmegen bereid zijn de loonstop min of meer aan te passen aan de prijsstop is op zich verheugend, maar dan dient de overheid toch op zeer korte termijn de staketsels weg te halen die nu nog in de weg staan, want zo wordt en is het al lang onhoudbaar.

Allerlei wanverhoudingen komen nu reeds bij de loonbepaling tot uitdrukking. Zo kan men beleven dat voor ongeschoolde arbeid, bij de groeperingen na 16 September in het leven geroepen, 5 tot 10 gulden meer loon wordt uitbetaald dan aan vaklieden die dat krachtens hun collectief contract in het bedrijf mogen verdienen.

Wanneer men de prijzen met 40 % naar beneden zou doen, is het ook best, want dan blijft de koopkracht hetzelfde, maar dat zal niet gemakkelijk gaan.

Zichier, leden en waarde vrienden, onze kijk zo als wij die over dit belangrijk thema hebben en zullen blijven ijveren om het in de door ons gewenste richting opgelost te krijgen. Maak uw organisatie sterk en werkt mede, reeds nu, ja vooral nu!

ST. JOSEF

EN DE R.K. ARBEIDERSBEWEGING.

Wanneer wij God als onzen Schepper erkennen, dan erkennen wij tegelijk, dat wij Zijn schepselen zijn, ook al dringt, mede door de beslommeringen van het dagelijkse leven, lang niet altijd even duidelijk tot ons door, de ontzagwekkende grootheid van Gods Majesteit en de hulpbehoevende nietigheid welke wij kleine mensen zijn, maar, dat wij alleen wat zijn en betekenen, indien wij voor de volle honderd procent ons willen beschouwen, als werktuigen in Zijn Goddelijke handen. Het is Christus, die voor alle mensen op de wereld is gekomen en Die door Zijn verlossingswerk en Kruisdood, een ruim overschot heeft, om de zonden van alle mensen, die zich rouwmoedig aan Hem onderwerpen en belijden te vergeven en Die door Zijn Kruisdood voor alle gedoopten de poorten der hemel heeft geopend.

De door Christus gestichte Kerk, leert ons o.a., dat wij in de gemeenschap met de Heiligen leven.

Zoals wij, ieder voor zich als een persoonlijkheid, de voorspraak van een of meerdere heiligen aanroepen, om als pleitbezorger bij Christus voor ons op te treden, zo is het ook in ons verenigingsleven gegaan, waarbij wij dan in collectieve zin, deze of gene heilige als onze schutspatroon gekozen hebbende, diens bescherming en voorspraak inriepen, voor de arbeid welke wij in onze verenigingen verrichtten, dat bij ons geen doel op zich zelf was, doch als een middel moest dienen, om onze eeuwige eindbestemming des te gemakkelijker te kunnen bereiken.

Zo is de H. Josef meer speciaal de patroon van den werkman en dan nog weer heel speciaal voor de bouwvakarbeiders, omdat hij in hetzelfde vak, voor 't Heilig Huisgezin de kost heeft moeten verdienen.

Zoals de vaandels, het symbool van onze strijd, nog getuigen, met de afbeeldingen der heiligen bij ons werk en strijd in het verleden, zo zullen de katholieke arbeiders als trouwe wachters zich onder die vaandels blijven scharen en is het juist onze trots, dat bij alles wat van ons gestolen is door Woudenberg en consorten, wij onze vaandels uit de greep van die dieven hebben weten te onttrekken, ook al werd gezegd, dat dit ons niet meer toekwam.

In dien geest hebben wij ons steeds vol vertrouwen geschaard onder zijn bescherming en hebben wij veel te danken aan Zijn voorspraak en steun bij God, alwaar hij een hoge positie inneemt.

Klein menselijk geredeneerd zou men op grond van de belevenissen in de afgelopen jaren, wel eens kunnen menen, dat St. Josef ons in de steek heeft gelaten, maar er is meer reden om aan te nemen, dat wij gelouterd door de beproevingen van de achter ons liggende tijd, er alle reden is om met nog meer vertrouwen de toekomst in te blikken, levende in de wetenschap, dat, alles wat ingesteld is op het goede van de bovennatuurlijke krachten, men niets anders dan goed en steun mag verwachten.

Daarom vooral moeten alle katholieken goed oppassen, vooral nu in deze tijd en onder de omstandigheden waar wij nu in leven, niet in vervlakking van de beginselen te vervallen, want er heerst rondom ons heen in velerlei opzicht een grote verwarring, hoogmoed en betweterigheid en ook wolven in schaapsvacht die hun beginselen op de achtergrond houden, proberen de arbeiders in hun strikken te vangen. Wij moeten daarom als katholieken, heel speciaal nu, vóór alles ons zelf zijn en blijven, hetgeen niet uitsluit waardering voor andere groepen, maar die geestelijk geheel anders zijn ingesteld.

Daarmee bedoelen wij niet in het minst iets verkeerds te zeggen aan andere geestelijke groeperingen in onze samenleving, maar de katholieke beginselen vorderen de geheele mens in al zijn doen en laten en zo ook op staatkundig en maatschappelijk terrein, en bieden ruimte in overvloed, om met allen, die van goede wil zijn een eerlijke samenwerking aan te gaan, zo als op het terrein van de vakbeweging, door de drie centrales in ontwerpen al is uitgewerkt en waarover de arbeiders zeer binnenkort, na voorlichting, zich kunnen uitspreken en een beslissing zullen hebben te nemen.

Ook in die arbeid, zal de patroon van den werkman, St. Josef een onmisbare schakel zijn en met Gods hulp zal door zijn voorspraak nog een mooie taak zijn weggelegd.

Christenstrijders — Broeders makkers — Bouwers ener nieuwe maatschappij.

Werkers die nog slaapt wordt wakker en strijdt mede in onze rij.

Heft de vanen hoog — Heft de vanen in de nieuwe dag....

De Arbeidersbeweging herrijst.

De jaren die voorbij gingen in catacombenwerk zijn tevens jaren geweest van bezinning en studie. Het heeft ons geen kwaad gedaan om eens enige tijd van de rusteloze activiteit in een periode van inkeer te komen. In de stilte worden diepe gedachten geboren — worden nieuwe werelden geschapen, die de activiteit der massa nu gaat heroveren. Zo gaat het denken aan 't enthousiasme vooraf, dat nu allerwege in bevrijd Nederland los slaat. De klassestrijd ligt al ver achter ons — de periode van inkeer heeft mannen van allerlei richting bijeengebracht. Het lied van de arbeid zal gezongen worden door een driestemmig koor, R.K.W.V.-Chr. Vakverb.-N.V.V. Wij zijn ons bewust dat er gestreefd dient te worden naar een zo groot mogelijke harmonie, die echter alleen bereikt wordt als ieder zijn eigen partituur zo goed mogelijk weergeeft. Deze samenwerking is dus principieel, iets geheel anders dan de eenheidsworst die Woudenberg van ons trachtte te maken. En in deze geest van zich hergroeperen om zijn beginsel en wil tot samenwerken, bereiken ons uit alle bevrijde gebieden berichten die deze geheel nieuwe phase der arbeidersbeweging inluiden. In de afgelopen oorlogsjaren en nog in de schitterende houding der spoorwegmannen, hebben de mannen van de arbeid getoond dat de Nederlandse zaak hún zaak was. In de toekomst moge Nederland bewijzen dat de belangen der arbeiders een Nederlands belang is. Dit is zeker: jonge en oude arbeiders hebben in de grootste strijd hun aandeel bijgedragen, zij zullen er ook bij zijn om het volle gewicht van hun sociale en christelijke beginselen in de schaal te werpen van de wederopbouw van Nederland.

De oude gewaden zijn afgelegd
De nieuwe vaandels staan strak in de morgen
Aartsengelen klaroenen de nieuwe dag
De jonge karavanen zetten aan.

Onze godsdienstige gedachte.

Christus de Eenzame.

Er heeft wel nooit iemand geleefd, die zoo eenzaam was op deze wereld, als de Godmensch, ofschoon Hij geregeld omgeven was door honderden menschen.

St. Jan de Evangelist zegt het dan ook zoo duidelijk in zijn Evangelie: Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem gemaakt, en de wereld kende Hem niet. Hij kwam in Zijn eigendom en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Het Licht scheen in de duisternis, en de duisternis heeft Hem niet begrepen.

Wij staan verbaasd, hoe het mogelijk is, dat de schepselen hun Schepper niet hebben erkend, wiens komst zoovele eeuwen tevoren was voorspeld, wiens geboorte gepaard ging met wondere teekenen, wiens leven en werken en prediken bevestigd werd door ontelbare wonderen.

Hij was en bleef de groote Eenzame, de Onbegrepene; en al strooide Hij Zijn weldaden rond, als de bloemen op de aarde, al sprak Hij woorden van goedheid, liefde en barmhartigheid, die weerklank moesten vinden in elk menschenhart, en waar elke menschenziel, door Hem geschapen, naar hunkerde, men wilde Hem niet begrijpen; de duisternis bleef ondoordringbaar; Satan had zulk een „rookgordijn" van wereldsche verlangens en hartstochten rondom de menschenzielen gehangen, dat Christus zelfs Zijn uitverkoren leerlingen verwijten moest: Zoo lang reeds ben Ik bij u en nog hebt ge Mij niet begrepen. We vragen ons af, hoe dit mogelijk is.

En dan hooren we de oplossing van dit wondere feit uit de woorden van Christus zelf: Ik ben niet van deze wereld.

Christus, wiens oorsprong geheel goddelijk is, staat, zoo zegt St. Thomas, onuitsprekelijk en onnavolgbaar buiten de wereld. Zelfs wat Hij in Maria ontvangen heeft, is niet van de wereld. „Wat in haar geboren is, is van den Heiligen Geest."

Maar Satan, de „princeps hujus mundi", de vorst dezer wereld, wordt zoo dikwijls genoemd de aap van God. Al wat hij doet, is niets anders dan 'n grove en lage naäperij van Gods verheven werken.

Op listige wijze heeft hij 't menschdom in plaats van liefde, de haat in het hart geplaatst, haat tegen God, haat tegen de menschen.

En toen de menschgeworden Zoon van God de liefde kwam prediken, liefde tot God, liefde tot de menschen, werd Hij niet begrepen. Hij wierp Satan zijn koninkrijken in 't gezicht en sneed zijn verlokkingen af met het: Vade Satana — ga weg van Mij, Satan. Hij wilde, dat de menschen hetzelfde zouden doen: al het wereldsche te verachten en te zoeken wat boven ons is, het hemelsche. Geen wonder, dat de wereld Hem niet begreep.

Hij die Zijn ministers koos uit arme visschers, die het liefste omging met de „kleine luyden", de armen, de tobbers, de zwoegers voor het dagelijksch brood, Hij, die, zooals Hij zelf zeide, aan de armen het Evangelie moest verkondigen, Hij, die geen steen had om Zijn hoofd op neer te leggen, Hij, die Zijn koningschap begon in een beestenvoederbak in een armen stal, en 't bezegelde op het schandhout van het Kruis, kon niet begrepen worden door menschen, die alleen zochten, wat der wereld is.

Zoo wandelde Hij eenzaam en onbegrepen op deze wereld; zoo sprak Hij woorden, die alleen verstaan konden worden door hen, die Hem ontvingen en aan wie Hij de macht gaf kinderen Gods te worden.

Zoo werd Hij de „out-cast", de uitgeworpene.

Zoo leed Hij alleen, uitgestooten door Zijn volk, door Zijn schepsel, zoo stierf Hij eenzaam en alleen aan het kruis, zoo eenzaam, als er ooit een mensch eenzaam is geweest.

En als Zijn zending slechts menschelijk geweest was, zouden wij daar onder het kruis moeten zeggen: alles vergeefsch, al Uw werken, al Uw spreken, al Uw lijden, vergeefsch. 't Is uit met Uw rijk, dat Gij op deze wereld hebt willen stichten.

Doch „de vorst dezer wereld is reeds geoordeeld", zoo sprak Christus en juist op het oogenblik, dat alles ten einde scheen te zijn, begon Zijn heerschappij, vanaf het kruis waarop Hij in onbegrepen en onbegrijpelijke liefde door Zijn eigen schepselen geslagen was.

Maar steeds blijft in dit rijk, dat Hij stichtte, ook de beteekenis van den strijd, dat Zijn volgelingen te kampen zullen hebben, als eenzamen, als onbegrepenen door de wereld, omdat zij niet van deze wereld zijn, en Christus moeten navolgen.

DE STANDSORGANISATIE.

In het kader van onze katholieke arbeidersbeweging staan ook de standsorganisaties weer voor de arbeiders klaar. De Bossche en Bredasche diocesane Werkliedenbond en de diocesane bond in Limburg zijn bijna geheel bevrijd.

Zij kunnen en zullen nu hun werkzaamheden weer gaan ontplooien want de dag der vrijheid is aangebroken.

God zij dank, dat deze dag ons geschonken werd en onze geest niet verstikt is onder de dwang der bezetting.

We zijn er. Fris en flink. Klaar voor de nieuwe tijd die ons wacht, wijl daarin, door mannen en vrouwen, door jongens en meisjes bergen grootse arbeid moet worden verzet.

De standsorganisatie zal haar deel bij moeten dragen in de opbouw.

Opbouw van de organisatie zelf.

De R. K. Werkliedenvereniging ter plaatse als centrale van de werkzaamheid voor alle katholieke arbeiders.

Opbouw van het godsdienstig-zedelijke, het culturele, maatschappelijke en het stoffelijke met alle hulpmiddelen ter bereiking van het door haar gestelde doel.

Opbouw van de instellingen en uitbreiding van haar werkzaamheid.

Opbouw van al haar prachtig werk, als daar waren: haar ontwikkelingswerk in haar cursussen, haar ontspanningswerk door b.v. bibliotheken, reisclubs, gezonde sport e.a. ter hand te nemen of te bevorderen in samenwerking met anderen;

door retraitewerk, recollecties, godsdienstavonden, vieren van Patroonfeesten, bevorderen van godsdienstige verenigingen.

Door haar fondsen en instellingen voor de stoffelijke belangen, sanatoria e.d.

Dat alles op nieuwe leest geschoeid, met nieuwe methoden in de nieuwe tijd.

Vanzelfsprekend zullen vele acties in algemene zin in de toekomst meer centraal dan in het verleden kunnen worden gevoerd en geen versnippering van krachten plaats vinden.

Andere acties zullen diocesaan en plaatselijk het meest spreken, maar bij alles geldt de plaatselijke activiteit.

Plaatselijk moeten de plannen van de leiding worden aanvaard, en uitgevoerd. Plaatselijk moeten de handen uit de mouwen en het gehele corps van bestuurders, Credo Pugnomannen en propagandisten ingeschakeld voor de op- en uitbouw van de standsorganisatie als een stuk van onze gehele katholieke arbeidersbeweging.

Dan, maar ook dan alleen zal ons werk uitdijen tot wat het was en groeien tot wat het worden moet.

Adviesbureau te Tilburg

Vanaf heden iedere Maandagavond van 7—8 uur zitting voor:

het geven van adviezen;

verstrekken van inlichtingen;

verlenen van hulp;

in arbeids- en organisatie-aangelegenheden, sociale wetgeving, belastingwetten e.a.

Deze zitting wordt gehouden op het kantoor: St. Annaplein 21.